

Makara B. Gábor beszéde a Kosáry Domokos-díj átvétele alkalmából

Elhangzott: Gödöllő, 2109. szeptember 16. – Szent István Egyetem

Fotó: Balázs Gusztáv

Tisztelt Rector Úr, Tisztelt Ünnepi Ülés!

Nagy megtiszteltetés ez a díj, nagyon köszönöm a Szent István Egyetemnek és a Kosáry Domokos-díj Kuratóriumnak.

Különös megtiszteltetés számomra Kosáry Domokosról elnevezett díjat kapni, mert Kosáry elnök úr különleges személyiségét akadémiai beszédei alkalmával személyesen is megtapasztalhattam. Ahogyan szenvedélyesen beszélt a tudományos kutatás fontosságáról, érvelt a kutatás szabadságáért, apellált a politika be nem avatkozásáért, az máig emlékezetes maradt számomra. Már 25 éve is nagy szükség volt az ilyen érvelésre, mint ahogyan nagy szükség lenne ma is Kosáry Domokos bölcsességére, megkérdőjelezhetetlen tekintélyére.

Nagy öröm is számomra ez a díj, mert a szívemhez nagyon közel álló tevékenységért kaptam. A kutató hasznosan dolgozik, ha megold egy szakmai problémát, de más dimenzióban hasznosul tevékenysége, ha sokak tudományos és oktatói tevékenységét könnyítheti meg munkájával.

A Magyar Tudományos Művek Tára egy országos rendszer, melynek eredete 1994-re nyúlik vissza, amikor világossá vált néhányunk számára, hogy egy kutatóintézetnek, de a Magyar Tudományos Akadémiának is szüksége van a tudományos eredmények digitális nyilvántartására. Egymást követő három akadémiai elnök ismerte fel ennek fontosságát. De nem jöhetett volna létre az országos rendszer az alapító egyetemek vezetőinek részvétele és 20-30 könyvtáros, könyvtár-informatikus és más szakember lelkes munkája nélkül.

A Szent István Egyetem az elsők között mutatta meg, hogyan lehet egyetemi közegben vezetők és könyvtárosok együttműködésével elérni azt, hogy az egyetem tudományos közleményei nyilvánosak, mindenki által megismerhetőek legyenek. Emellett az MTMT fejlődéséhez jelentősen hozzájárult a Kosáry könyvtár néhány korábbi kiváló munkatársa is, akikkel éveket dolgoztunk együtt. A Szent István Egyetem, a Kosáry könyvtár és Solti László rektor úr az elsők között volt az MTMT befogadásában, és felismerték, hogy a sikerhez könnyebb az út, ha felhasználják az önzetlen akadémiai segítséget, ha a közös célokért többen együtt dolgozunk.

Végül egy személyes tapasztalatomat szeretném elmondani a hallgatóknak és a doktoranduszoknak. A szakmai tájékozódás a szakirodalomban kezdődik. Ez így volt akkor is, amikor a Semmelweis Egyetemen 1959-ben rektori pályamunkát írtam a könyvtárban, és megalapoztam 60 éves baráti viszonyom a könyvtárakkal és a tudományos könyvtárosokkal. A szakkönyvtárosok a kutató legjobb barátai és önzetlen segítők, érdemes tanulni tőlük.

Ma már digitálisan kezdődik a tájékozódás és ehhez jó segítséget adhatnak a szakkönyvtárosok. A magyar szakirodalmat pedig az MTMT tematikus keresőjének segítségével érdemes felkutatni. Az egyetemeknek fontos szem előtt tartaniuk azt, hogy a tudományos kutatás folyamata a tudományos kommunikációval kezdődik, és a kutatás eredményei a kommunikációval válnak közkinccsé. Ennek a folyamatnak minden szakaszában – a háttérben – fontos a szakembereknek, azaz a modern szakkönyvtárosoknak és a kommunikációs infrastruktúrának a részvétele. Az ebbe a rendszerbe való befektetés segíti a tudás létrejöttét és hasznosulását.

Még egyszer köszönök mindent.